A°. 1859. N°. 237.

WOENSDAG 5 OKTOBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Woensdag 5 Oktober.

Onze gemeenteraad.

Morgen komt onze gemeenteraad bijeen en zal de zaak der spoorwegen er weder ter sprake komen.

Wij gelooven niet, dat er één lid in den raad zal gevonden worden, die niet al het gewigt inziet van de tegenwoordige omstandigheden. De zaak der spoorwegen zal weldra beslist worden, en daarmede voor goed worden uitgemaakt, of Utrecht's natuurlijke voordeelige ligging zal worden miskend, dan wel of juist die natuurlijke voordeelige ligging *toevallig* de reden zal wezen, dat Utrecht wordt uitgesloten!

Utrecht het centraalpunt van elk goed spoorwegnet voor Nederland, is het beginsel vroeger door de Tweede Kamer gesteld, is de leuze, die thans door Amsterdam officiëel is gekozen, die in verschillende deelen des rijks wordt aangenomen.

Amsterdam zal het er echter niet bij laten, om door adressen het beginsel, om Utrecht als centraalpunt voor onze spoorwegen te doen kiezen, voor te staan. Het wordt als stellig gemeld, dat eene kommissie uit den Raad met den Burgemeester aan 't hoofd zich tot Z. M. den Koning zal begeven, om Z. M. persoonlijk de grieven bloot te leggen, die de hoofdstad des rijks tegen de Regeringsplannen heeft.

Utrecht heeft zeker betrekkelijk geen geringer belang dan Amsterdam, om niet te worden uitgesloten, om het voordeel zijner gunstige ligging niet te zien miskend. Wat zal *onze* raad doen?

Er zal van adressen gesproken worden; daartegen zou zich wel geene stem verheffen durven, dunkt ons! Maar kan men dat in de tegenwoordige oogenblikken voldoende achten?

Neen, zekerlijk *neen!* Nu of nooit, kan en moet de gemeenteraad het toonen, dat hij, waar het de hoogste materiële belangen der stad betreft, niet opziet tegen kleine moeijelijkheden, dat hij de *groote belangen der burgerij* stelt boven eenige **convenances.**

De gemeenteraad is door de burgerij gekozen, om hare belangen te behartigen. Die belangen staan thans in hooge mate op 't spel. De ministers hebben hunne plannen fijn beraamd, en ofschoon wij nog vertrouwen stellen in 't onpartijdig oordeel van de meerderheid der Tweede Kamer, moeten wij toch ook erkennen, dat men de lokale belangen op zóóveel punten heeft weten te vleijen, dat de eindstemming onze goede verwachting nog kon teleurstellen. Het gevaar is dreigend, en *aux grands maux il faut les grands remèdes.* Daarom gelooven wij, dat een adres aan Z. M. den koning **opgezonden,** te weinig blijk zou geven van de belangstelling van onzen gemeenteraad in de dingen, die thans besproken worden. Een adres aan Z. M. den koning in onderdanige maar toch krachtige woorden vervat moet, naar wij meenen, Z. M. worden **overhandigd.** Of althans behalve het adres moest eene deputatie uit onzen Raad gehoor bij Z. M. vragen, om de belangen van Utrecht voor den troon zelven voor te staan. Dat is een in allen opzigte konstitutionnele maatregel. Wij koesteren de overtuiging, dat Z. M. eene deputatie uit onzen gemeente-raad volgaarne zal ontvangen, en dat het haar ten volle zal zijn toevertrouwd, Z. M. al het *onbillijke* der tegenwoordige Regeringsspoorweg-plannen te doen erkennen.

Waar Amsterdam en Utrecht *beiden* op die wijze door hunne wettige vertegenwoordigers zich tot Z.M. den Koning mogten wenden, om een dreigend onregt te keeren, daar zou men zeker alles goeds van de beslissing van Z. M. den Koning mogen verwachten.

Z. M. de koning *Willem III* zij dan de scheidsregter. De stem der verongelijkten zal bij Z. M. zeker ingang vinden. Wij verbeiden van zulk een ernstigen stap van beide gemeenteraden een gunstigen uitslag.

De leden van den Raad mogen het echter beseffen: *nu* of *nooit* is het hun pligt toe te zien, dat der stad geen onregt geschiede. En hebben zij *al* gedaan, wat in hun vermogen is, wat dan ook de uitslag mogt zijn, ze zullen zich jegens hunne kiezers verantwoord hebben, en voor zich zelven het bewustzijn omdragen, aan den hun toevertrouwden last ten volle te hebben voldaan.

Videant consules ne quid detrimentum capiat.

— De Vrede zal te Zurich weldra worden geteekend. Er zullen drie verdragen worden gesloten, en Sardinië zal daarbij niet zijn uitgesloten. Maar het kongres, hoe zal het daarmede gaan? 't Is herhaaldelijk gezegd, dat ernstige bezwaren de bijeenkomst er van zullen in den weg staan, en de loop der zaken in Italië bewijst, dat de moeijelijkheden niet minder worden.

Het wordt nog wel niet bevestigd, dat de Paus aan den Sardin. gezant zijne passen heeft gegeven, maar de verhouding tusschen Rome en Turijn wordt ontegenzeggelijk zeer gespannen, en moet dubbel ernstig worden, nu Bologna zijne vereeniging met Sardinië zoo goed als bewerkstelligd heeft. Er is erger: De gemoederen in den verderen Romeinschen staat zijn zóó opgewekt, dat men, niettegenstaande Rome alle moeijelijke punten door zijne Zwitsers heeft laten bezetten, voor eene algemeene uitbarsting vreest. Het pauselijk gezag is zoo bewust van zijne zwakte, dat men meldt, dat men, ofschoon eene uitgebreide zamenzwering is ontdekt, zelfs niet durft overgaan tot de inhechtenisneming van de in het komplot betrokken personen. Trouwens, men zou dan de meest geachte inwoners moeten arresteren, en 't heeft alle kans, dat dit niet door de bevolking zou worden toegelaten.

Waar de zaken zoo staan, waar eene regering zoo algemeen wordt verlaten, en zij zelfs op hare huurtroepen niet genoegzaam meer kan rekenen, om tegenover de ontevreden bevolking haar gezag te handhaven, daar moet een bewind al erbarmelijk zijn, en kunnen geene bisschoppelijke mandementen of krachtig gestijleerde artikelen van enkele ultramontaansche bladen het algemeen bewustzijn veranderen. Hoe slecht intusschen het Romeinsch bewind is, zou het thans niet wenschelijk schijnen, dat eenige uitbarsting nader bij Rome de zaken nog kwam verergeren. Het is derhalve te hopen, dat de rust in Umbrië en Ancona, waar trouwens de staat van beleg steeds wordt gehandhaafd, onverstoord blijve.

In 't Venetiaansche is de geest ook nog zeer opgewekt. De Sekretaris van de Landbouw-vereeniging, *Valuzzi*, maakte onlangs nog een schrijven openbaar, waarin hij te kennen gaf, dat na al het leed, dat Venetië reeds van Oostenrijk verduurd had, de vrede niets goeds voor Venetië zou kunnen aanbrengen, hoe welwillend het hof van Weenen zich, door nood gedrongen, ook zou willen betoonen. Venetië haat de Duitsche overheersching en zal nimmer de gelegenheid laten voorbijgaan, om dien haat te bewijzen, om door alle middelen zijne onafhankelijkheid te verkrijgen, en zich bij het eenig Italië te voegen!

Er blijft dus stof in overvloed om de toekomst van Italië donker in te zien, ook al kwam het groot Vereenigd Noord en Midden Italiaansch koningrijk onder koning *Victor Emmanuel* tot stand. Daarom is het niet te verwonderen, dat lord *Cowley* ten slotte ook naar Biarritz is, en is 't niet zeer denkelijk, dat hij er alleen over de Chinesche expeditie gaat handelen.

Dat de politieke omstandigheden trouwens groote zorgen blijven vereischen, blijkt ook daaruit, dat alle Russische gezanten bevel hebben ontvangen te Warschau bijeen te komen, als de Czaar zich daar in 't midden dezer maand zal bevinden.

Trouwens de Duitsche aangelegenheid biedt voor Rusland ook zeer veel belang. Een plan, dat men aan de Duitsche Staten van den tweeden rang toeschrijft, om een federaal driemanschap te doen benoemen, om de zaken van den Duitschen bond te regelen, waartoe Oostenrijk en Pruissen elk één lid en de overige staten het derde zouden benoemen, wordt gezegd én te Weenen én te Berlijn dadelijk tegenstand te hebben gevonden.

Zeker ook met het oog op de Marokkaansche expeditie heeft de Spaansche regering van de Kortes inwilliging gevraagd tot het oproepen eener ligting van 50,000 man, en het vaststellen der ligting voor 1860 op 100,000 man.

De sinds gister ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Bucharest, Maandag. De firman waarbij de investituur aan prins *Couza* verleend wordt, is heden gelezen.

Zaturdag heeft te Jassy de lezing voor Wallachije plaats gehad.

Zurich, Maandag avond. Heden heeft de konferentie eene zitting gehouden die door zes gevolmagtigden werd bijgewoond.

In die zitting zijn de artikelen van het vredesverdrag voorgelezen.

Graaf *Colloredo* wacht een koerier met het antwoord op de depeche, Zaturdag door hem naar Weenen gezonden.

Parijs, Dingsdag. De *Patrie* zegt, dat het zich niet bevestigd heeft, dat de Paus den Sardinischen gezant te Rome zijne paspoorten heeft doen toekomen, als gevolg van het antwoord van koning *Victor Emmanuel* aan de deputatie uit de Romagna.

Londen, heden, Woensdag. De *Morning Post* zegt dat het bestraffen van Marokko geen voorwendsel moet worden voor de vergrooting van Spanje. Spanje heeft Engeland en Frankrijk verzekerd, dat het geene vergrooting beoogt.

---

*— Z. M. heeft de heer *D. Molenaar*, pred. bij de Ned. Herv. gemeente te 's Gravenhage, bevorderd tot komm. der orde van den Nederl. Leeuw; benoemd tot ridder dier orde, baron *P. M. J. Misson*, griff. van den Belgischen Senaat; — tot burgem. der gem. Heinkenszand en 's Heer Arendskerke mr. *C. van Citters;* der gem. 's Heer Abtskerke *B. Vermande;* der gem. 's Heerenhoek *W. B. Renijn;* der gem. St. Maartensdijk *J. Luyk*, sekr. der gem.; tot griff. bij het kantonger. te Beverwijk, mr. *L. B. van der Straten Stokbroo*, adv. te Hoorn.

— Z. M. de koning zal den graaf *van Vlaanderen* op het Loo afwachten. — Z. K. H. de graaf *van Vlaanderen* komt heden van Dover te Vlissingen aan, en vertrekt Donderdag naar Rotterdam; door Z. M. is de generaal-majoor *Wilbrenninck*, prov. kommandant van Z. en N. Holland, gedesigneerd om Z. K. H. te Rotterdam te gaan verwelkomen en verder te vergezellen. — Z. K. H. de prins *van Oranje* is van Stuttgardt naar Luxemburg vertrokken, om er heden de feesten der opening van den spoorweg bij te wonen.

:— De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal heden ten twee ure eene zitting houden.

:— De sektiën der Tweede Kamer onderzoeken heden het wetsontwerp, waarbij eene subsidie wordt aangevraagd tot de spoorversmalling langs den Hollandschen ijzeren spoorweg.

:— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-generaal zullen zich thans het eerst bezig houden met het onderzoek van het wets-ontwerp betrekkelijk de vaststelling van het koloniaal batig slot over 1857. In het begin van de volgende week zal het onderzoek over de Staatsbegrooting voor 1860 aanvangen.

---

§— Bij de Tweede Kamer is eene voordragt ingediend, betreffende het gebruik van het batig slot der koloniale middelen over 1857. Daarbij wordt voorgesteld om deze bate van *f* 51,858,421-20, met inbegrip van *f* 800,000, als buitengewone bijdrage voor het herstel der Marine aan de middelen en inkomsten van genoemd jaar 1857 toe te voegen.

Uit de daarbij medegedeelde bescheiden blijkt, dat in 1857 de verkoop der produkten in dat jaar heeft opgeleverd *f* 66,037,749-11½, en de geheele ontvangst heeft bedragen *f* 67,127,845-52. Daarvan zijn afgenomen *f* 9,800,000 voor de renten der O. I. schulden; als welke geenzins onder het batige slot van *f* 51,858,421-20 zijn begrepen geworden. — In den loop van genoemd jaar is een bedrag van *f* 15,087,855-24 aan muntspecien naar Indie gezonden.

Bij de voordragt is gevoegd het proces-verbaal van de staats-kommissie, welke belast is geweest met het onderzoek van de wijze van beheer en de verantwoording der koloniale middelen over het jaar 1857. Verder is bij de voordragt gevoegd een staat van het administratief kapitaal in Indie op den laatsten December 1857. Daaruit blijkt, dat voor dit kapitaal eene waarde voorhanden was van *f* 19,250,119, en alzoo *f* 6,750,119 meer dan het normaal bedrag van twaalf millioenen.

— Bij de begrooting van het hoofdstuk der Justicie, voor de dienst van 1860, wordt o. a. voorgesteld, om den post van het traktement der rijks-veldwachters eenigzins te verhoogen, ten einde voor de plaatsen, in welke geen policie-toezigt bestaat, of dit toezigt zeer gebrekkig is, en de algemeene veiligheid veel te wenschen laat, een behoorlijk toezigt te verzekeren, en ook om het lot der rijks-veldwachters, die met het toezigt op de jagt en

visscherij belast zijn, wegens hunne geringe bezoldiging, eenigzins te verzekeren.

Verder wordt aangemerkt, dat het vaststaat, dat bij eene eventuele nadere regeling der Rijkspolitie, van het thans voor die dienst bestaande personeel een goed gebruik zal kunnen worden gemaakt, b. v. bij de zamenstelling van een korps maréchaussée, terwijl bij voorkeur onderofficieren, die voldoende getuigenissen nopens hunne bekwaamheid kunnen leveren, onder dit personeel worden opgenomen, en hunne geschiktheid door bevoegde beoordeelaars meer en meer wordt geprezen. Men meent dan ook, dat door deze geringe maar noodzakelijke verhooging, ten aanzien dezer aangelegenheid niets wordt gepraejudicieerd.

— Dadelijk na het in werking treden der wet op het lager onderwijs heeft de regering zich onledig gehouden met het overwegen der maatregelen, welke zouden behooren genomen te worden, om uitvoering te geven aan art. 12, houdende, dat er ter opleiding van onderwijzers ten minste twee rijks-kweekscholen zijn, dat van rijkswege aan enkele der meest voortreffelijke lagere scholen normaallessen worden verbonden, en dat de opleiding van onderwijzers en onderwijzeressen op de lagere schoolen zooveel mogelijk van rijkswege wordt bevorderd. Over die drie middelen, om het doel te bereiken, hebben herhaalde overwegingen tusschen de regering en de provinciale inspekteurs plaats gehad, 't geen tot de volgende plannen heeft geleid:

Er zullen drie kweekscholen worden opgerigt, een te Groningen, een te Haarlem, en een te 's Hertogenbosch. Die kweekschoolen zullen hoofdzakelijk dienen tot opleiding van hulponderwijzers; de gelegenheid tot vorming van hoofdonderwijzers zal er evenwel insgelijks aangeboden worden. De kursus zal vier jaren duren. Elke school zal 40 kweekelingen tellen. Die van de drie eerste jaren van den kursus zullen in het gebouw der kweekschool, die van het laatste jaar daarbuiten worden gehuisvest en gevoed. Het onderwijs zal aan een voldoend getal kundige en geschikte onderwijzers worden opgedragen. Volgens eene voorloopige raming zal voor elke kweekschool een jaarlijksche uitgave van ongeveer *f* 30,000 worden vereischt.

Normaallessen zullen in elke provincie verbonden worden aan eene of meer voortreffelijke lagere scholen. Aanvankelijk is het voornemen, zich tot 22 inrigtingen van dien aard te bepalen. Haar doel zal zijn het vormen van hulponderwijzers, en voor zooverre daartoe door het oprigten van openbare scholen voor meisjes gelegenheid moge ontstaan, ook van hulponderwijzeressen. Het onderwijs zal theoretisch en praktiesch zijn. Daartoe zullen worden toegelaten jongelieden uit de gemeente en van elders uit de provincie, terwijl de kweekelingen bij scholen in de gemeente zelve en in naburige gemeenten van het theoretisch onderwijs gebruik zullen kunnen maken. Aan de jongelieden van elders zal eene jaarlijksche toelage van *f* 200 à *f* 250 van rijkswege verleend worden voor kost en inwoning. Voor hen uit de gemeente zal die toelage, bestemd tot het aanschaffen van boeken, schrijf- en teekenbehoeften, enz. gemiddeld op *f* 30 worden bepaald. Aan de kweekelingen uit naburige gemeenten zullen ter belooning van betoonden ijver jaarlijksche gratifikatien van gemiddeld *f* 25 worden geschonken. Deze verschillende uitgaven, gevoegd bij de belooning aan het onderwijzend personeel toe te leggen, zullen voor elke inrigting gemiddeld *f* 2500 bedragen, enkele op eenigzins uitgebreider schaal zullen *f* 3000 vorderen. Gezamenlijk zal alzoo eene som van *f* 60,000 worden vereischt.

De derde wijze van opleiding zal daarin bestaan, dat in elke provincie aan een zeker getal daarvoor berekende onderwijzers en, zooverre dit nu reeds mogelijk is, ook onderwijzeressen, eene jaarlijksche toelage van rijkswege ten bedrage van *f* 100 à *f* 200 zal worden verleend, ten einde jongelieden, zoo van de plaats zelve als uit naburige gemeenten, door het geven van theoretisch onderwijs tot den onderwijzersstand op te leiden. Aanvankelijk schijnt een getal van ongeveer 60 personen, aan welke dergelijke toelagen zullen worden verleend, voldoende. Ter bestrijding dezer uitgave zal eene som van *f* 10,000 noodig wezen.

*— Uit Groningen schrijft men ons:

»Naar men verneemt zal de heer *A. Drielsma*, med. doct. te Zwolle, in aanmerking komen als adsistent van den hoogleeraar *van Deen*. Deze keuze zal waarlijk gelukkig te noemen zijn, daar dr. *Drielsma*, door zijne meer dan gewone bekwaamheid en grondige studie in physiologie en histologie, daar in alle opzigten op zijne plaats en tot groot nut der wetenschap werkzaam zal kunnen zijn; men leze slechts zijn Akademisch proefschrift over den zetel van het smaakzintuig en zijn onlangs uitgegeven werk het mikroskoop in zijne toepassing bij de diagnose, om overtuigd te worden welken diepen blik die jeugdige physioloog reeds in de wetenschap heeft geworpen.

— Naar wij vernemen is tot direkteur van het zendelinghuis te Rotterdam beroepen ds. *W. Franken*, pred. aldaar; ook is dezer dagen tot adjunkt-direkteur beroepen de heer *S. F. W. Roorda van Eysinga*, welke laatste deze beroeping heeft aangenomen. *R. Ct.*

— Het adres aan den koning nopens de rigting der aan te leggen spoorwegen, naar aanleiding der adressen van den gemeenteraad van Amsterdam en het spoorweg-komitee, is door 1403 personen onderteekend. Naar men verneemt, is het gister aan den koning opgezonden, op wien Amsterdam hoopvol het oog gevestigd houdt. *Amst. Ct.*

*— De raad van Amersfoort heeft besloten nogmaals een adres aan de Tweede Kamer in te dienen, ten einde de bezwaren op te sommen, die er tegen de aanneming van de tegenwoordige regeringsspoorwegplannen bestaan.

— Te Ootmarsum is een afzonderlijk adres tegen de tegenwoordige spoorwegplannen der regering geteekend; daarin wordt aangedrongen op het aandoen van 't Nijverdal en het passeren van Almelo door den Noorderspoorweg.

In 't geheele distrikt Almelo worden de bekende adressen tegen het ministerie algemeen geteekend.

— De gemeenteraad van 's Hage heeft ook een brief van het Rotterdamsch-Dordtsch spoorweg-komitee ontvangen ter ondersteuning van de spoorwegplannen der regering. Burg. en Weth. hebben gepraeadviseerd, dat de gemeente, geen direkt belang bij de zaak hebbende, aan het verzoek geen gevolg kan geven.

Te Schiedam daarentegen heeft de raad het verzoek van 't komitee opgevolgd.

— De *Tijd*, het adres van 't Amsterdamsch-Utrechtsch spoorwegkomitee besprekende, wijst er op, hoe daarin wordt aangetoond, dat de regering met *verkeerde* cijfers hare plannen verdedigt en niet minder dan 70 à 80 mijlen zich vergist in den afstand tusschen onze beide eerste koopsteden en Parijs. De *Tijd* resumeert het genoemd adres aldus:

»Om derhalve voorstanders voor de rigting over den Moerdijk te winnen, stelt de Regering, 1°. konkurrerende spoorwegen voor in een schrale streek, terwijl zij het hart des rijks er van ontbloot laat, 2°. vereenigt zij lijnen, die zonder verband met elkander en op verschillende tijdstippen gekoncessioneerd zijn, tot één ontwerp, 3°. drijft zij de anders zoo rustige Hoofdstad des rijks tot gisting en verzet; 4°. wederstreeft zij de koncessionarissen, die de waarlijk nuttige lijn Utrecht-Kuilenburg-'s Bosch aanvragen; 5°. maakt zij de groote geldmarkt des rijks van haar plannen afkeerig, zoodat, wanneer haar spoorwegen al komen, die geheel in handen van den vreemdeling zullen geraken; 6°. maakt zij voor Antwerpen een handelsweg, dien deze stad niet bezat, met subsidie en guarantie uit de Nederlandsche schatkist; 7°. stelt zij ettelijke millioenen meer beschikbaar voor de omslagtige en inproduktieve wegen dan voor goede zouden noodig zijn; en als grond voor dit alles weet zij geen andere argumenten op te geven dan cijfers, die geen steek houden."

De *Arnh. Ct.* zegt het teregt, dat het *van een ander mans leer goed riemen snijden is*. De regering grijpt dan ook ferm in de gevulde schatkist, om haar geliefkoosd denkbeeld, een spoorweg over den Moerdijk, te verwezenlijken; wat maken dan ook een tiental millioen meer of minder! Opmerkelijk is het echter, dat zelfs in den Haag de regeringsplannen tegenstand ondervinden, en dat zoowel het *Dagblad van 's Hage* als de *Echo Universel* en de *'s Grav. Nieuwsbode* de regeringsplannen voor de Noorder- en Zuiderspoorwegen ten sterkste afkeuren.

— Door 't gemeentebestuur van Enkhuizen is aan 17 gemeenten, rondom de Zuiderzee gelegen, eene cirkulaire gerigt, waarin wordt gevraagd, of het vaarwater er geene verbetering behoeft, of er dan geen gezamenlijk adres aan de regering moet worden gerigt, tot die verbetering, en of daarin niet moet worden aangedrongen op het beschikbaar stellen door het rijk van eene stoom-baggermachine ten dienste der vaarwaters in de Zuiderzee.

*— Utrecht, door zijne schoone ligging zoo bijzonder geschikt voor alles wat de nijverheid en het fabriekwezen betreft, dat door die ligging als geroepen is om, na onze groote koopsteden en de residentie, de belangrijkste stad van Nederland te zijn, dat het centraalpunt van ons spoorwegnet moet worden, hoe ook een minister dit tracht tegen te gaan, bevat in den tegenwoordigen tijd verschillende hulpmiddelen, die zijn bloei, zijne welvaart bevorderen. Wij bedoelen hier niet de rijks-inrigtingen, die er zoo velen en zoo schoon zijn te zaâmgebragt, om gansch Nederland in de gelegenheid te stellen daarvan gemakkelijk gebruik te maken, wij bedoelen meer het fabriekwezen, dat in vele opzigten zoo uitmuntend wordt vertegenwoordigd, en onder dezen meer bepaald de sigarenfabrieken, die alhier in eenen bijzonder bloeijenden staat verkeeren, zoo zelfs, dat het getal werklieden onvoldoende is, om de bestellingen der fabrikanten naar behooren te volvoeren. Het mag daarom eene wijze en doeltreffende proeve genoemd worden, door den heer *G. Ribbius Peletier Jr.*, den grootsten fabriekant in dat vak, genomen, die, in zijne uitgebreide fabriek geen voldoend getal werklieden kunnende verkrijgen, op het denkbeeld is gekomen, thans ook vrouwen aan zijne inrigting te verbinden. Hierin is hij echter met groote voorzigtigheid te werk moeten gaan, omdat hij al het schadelijke en onzedelijke wenschte te vermijden, wat een gemengd personeel op fabrieken zoo ligt te weeg brengt.

Met het oog op de belangrijke uitbreiding die hij zich met zijnen broeder, den heer *Barend Peletier*, heeft voorgesteld aan zijne fabriek te zullen geven, heeft hij daarvoor eene uitgestrekt lokaal doen bouwen, zoodanig ingerigt, dat het vrouwelijk personeel geheel is afgescheiden van de overige werklieden.

Bij de opening dezer inrigting op 1^e. Aug. jl., moest de heer *Peletier* door voorloopig gemis aan eene daarvoor, volgens zijn oordeel, in allen deele geschikte direktrice, besluiten om aanvankelijk, doch onder zijne leiding, met eenen bekwamen meesterknecht werkzaam te zijn.

Bij zijn ijverig streven, om deze jeugdige inrigting zooveel mogelijk aan het doel te doen beantwoorden, mag het niet in twijfel getrokken worden, of zijne pogingen zullen met een goeden uitslag worden bekroond.

Belangstellenden, aan wien de bezigtiging dezer schoone inrigting voorzeker wel zal worden toegestaan, zullen met ons instemmen, dat den heer *Peletier* eer toekomt voor de oprigting dezer fabriek, die alle ondersteuning verdient; zoowel door de inzage van reglement, hetwelk ten doel heeft orde, zedelijkheid en tucht te bevorderen, als door de bezigtiging der fabriek zelve, zal men zich volkomen daarvan kunnen overtuigen. Wij eindigen met den wensch, dat allen die door maatschappelijken stand hiertoe in staat zijn, den heer *Peletier* in het verkrijgen van een toereikend en geschikt vrouwelijk personeel zullen willen behulpzaam zijn, opdat deze met veel zorg en kosten tot stand gebragte inrigting moge bloeijen, waardoor weder veel zal worden bijgedragen in het belang van de Utrechtsche nijverheid. —t.

*— Het aantal zwemmers gedurende de maand September is aan de Zwemschool nog 1099 geweest.

*— Men schrijft ons: Het bij uitstek schoone weder van de laatst verloopen dagen verschaft aan talrijke boekweitverbouwers een onberekenbaar voordeel; dit belangrijk gewas begon reeds ten verderve te neigen door de aanhoudende regens, het zaad begon te zwellen en uit te kiemen; blijft dit weder nog slechts enkele dagen aanhouden, dan zal er nog veel te regt komen en spoedig zal alles in de schuren verzameld zijn. Ook voor het delven van aardappelen is dit weder allergewenscht en noodzakelijk.

— Sinds eenige dagen worden te Maastricht de gaspijpen van de fabriek van den heer *Regout* uit de straten opgenomen, ten gevolge der door den H. Raad gedane uitspraak in dit langdurig proces.

— Zondag jl. overleed te Leyden de heer *J. A. Susanna*, lid der Maatschappij van Nederl. letterkunde en administrateur van 's Rijks Museum van natuurlijke historie aldaar.

— De onderwijzer A. B. te Andijk is in hechtenis genomen, beschuldigd van onzedelijkheid gepleegd te hebben met hem toevertrouwde meisjes.

— Te Slavendijke is dezer dagen een meisje, dat jaren lang door pleegouders was opgevoed, op belofte, dat het hun ten volle zou blijven toevertrouwd, door haar armen vader opgeëischt, en medegevoerd, om verder aan de hoede van geestelijken te Antwerpen te worden toevertrouwd. Men maakt hiervan melding, omdat de minister van justitie, volmagt heeft gegeven tot het wegvoeren, terwijl velen meenen, dat een regterlijk vonnis, zooal niet bepaald noodig, toch in dit geval zeer wenschelijk geweest ware.

WATERHOOGTE.

Arhhem, 4 *Oct.*, 0,74 El.; + AP. 7.69. Gev 3 d.

De Rijnhoogte te Keulen den 4. Okt. 4 voet 8½ duim; 4 voet 9½ duim Rijnlandsch.

Zitting van den Stedelijken Raad van Amersfoort, van 4 Okt. 1859.

Voorzitter mr. *A. G. Wijers*.

Tegenwoordig zijn 14 leden; afwezig is de heer *de Jong* met kennisgeving.

De notulen der vorige vergadering worden goedgekeurd. Aan de orde zijn de beraadslagingen over het rapport der komm., benoemd om te onderzoeken in hoever de hoofdelijke omslag door andere belastingen vervangen of wel op meer billijke grondslagen gevestigd kan worden. De heeren *v. Beek* en *v. Lockhorst* toonen bij breedvoerige betoogen het drukkende aan van den hoofdelijken omslag, als ook de wenschelijkheid van de weder-invoering eener belasting op 't gemaal, terwijl de heeren *Wijers*, *L. E. Lagerweij*, *Schluiter*, *Diemont* en *Herschel* hunne bezwaren daartegen in 't breede voordragen. De Voorzitter onderwerpt vervolgens aan 's raads oordeel het 1. voorstel der komm. om nl. te beslissen of eene belasting op 't gemaal zal geheven worden, waaromtrent met 10 tegen 4 stemmen (de heeren *v. Lockhorst*, *Scheltus*, *Wolff* en *v. Beek*) in ontkennenden zin wordt beslist. Daarna wordt naar aanleiding van het 2. voorstel der komm. met algemeene stemmen besloten den hoofdelijken omslag te bestendigen, en aan de voorn. komm. opgedragen de wijze van invordering dier belasting te herzien, daarbij o. a. in 't oog houdende eene vermindering van den aanslag der hoofdbewoners voor dien der kamerbewoners, en

het aannemen van eene eenigzins hoogere huurwaarde als grondslag, waardoor tevens het cijfer der staten van oninbare posten zal verminderen. De heer *v. Beek* niet gaarne willende medewerken tot bestendiging van den hoofdelijken omslag, wenscht van het lidmaatschap der komm. ontheven te worden, waarop in zijne plaats de heer *Scheerenberg*, nevens de heeren *Schluiter* en *L. E. Lagerweij*, door den raad worden benoemd. De Voorz. verzoekt de raadsleden hunne eventuele inlichtingen aan die komm. te verstrekken, waartoe ook de Spr. zich bereid verklaart.

Ontwerp-besluit tot het vragen van magtiging om, uit aanmerking van de geringe overwinst van ƒ 216,71½ volgens de rekening over 1858, bij de bank van leening gedurende het jaar 1860 te blijven heffen van beleeningen van 50 cents tot ben. ƒ 60: 15%, van ƒ 60 tot ben. ƒ 100: 12%, van ƒ 100 en daarboven 7⅕ % 's jaars. — Goedgekeurd met alg. stemmen.

Ingekomen zijn ontworpen verordeningen nopens de heffing en invordering der belasting op turf en steenkolen. — Overeenkomstig het voorstel der komm. *ad hoc* wordt besloten die stukken, met de eerlang in te komen memorie van toelichting te doen drukken en ronddeelen.

Verzoek van den schuttersraad om magtiging tot bestrijding van ƒ 32,19 voor een nieuw vaandel, guides-vlaggen met toebehooren en een schakot voor den adj.-onderoff. uit den post n°. 25 (wings) der begrooting over 1859. — Ingewilligd.

De Voorz. zegt, dat behalve het aan de leden gezonden afdruk van een ander adres, nog een verzoek is ingekomen van het Amsterdamsch-Utrechtsch spoorweg-komitee, waarbij het, overtuigd dat het door de regering voorgedragen wetsontwerp niet aan de behoeften van het algemeen voldoet, en ook op de belangen van Amersfoort daarbij niet genoegzaam acht is geslagen, 't gemeentebestuur uitnoodigt de pogingen van het komitee te ondersteunen en ten spoedigste maatregelen in 't werk te stellen, ten einde de bekrachtiging der verleende koncessiën voor de noorder- en zuiderspoorwegen te voorkomen. Hoewel men dezerzijds reeds bij elke gelegenheid zich geadresseerd heeft, stelt de Voorz. voor, ook nu weder een adres van adhesie in te dienen aan de 2. Kamer der Staten-Generaal, met opdragt aan B. en W. dit namens den raad te doen, waartoe wordt besloten.

De halfjaarl. loting voor de afdeelingen heeft volgender wijze plaats gehad: 1. afd. de weth. *v. Werkhoven* en de heeren *Herschel*, *de Jong*, *L. E. Lagerweij*, *Scheltus*, *Schluiter* en *Wolff*; 2. afd. de weth. *v. Bockom Maas* en de heeren *v. Beek*, *v. Bel*, *Diemont*, *J. F. Lagerweij*, *v. Lockhorst* en *Scheerenberg*.

PETERSBURG, 26 September.

Naar men verneemt, zal *Schamyl* dadelijk na zijn herstel, de reis naar Moscou voortzetten, daar vijf dagen blijven, om de bijzonderheden der stad te zien of gezien te worden, en daarna met hetzelfde doel naar Petersburg. Daarna wordt hij naar Kologna gevoerd, waar hij verblijf zal moeten houden. Hij zal er een fraai en gemakkelijk huis hebben, dat hem voor zijn leven geschonken wordt, en zal er drie vrouwen uit zijn harem mogen laten komen. Bovendien zal hij een jaargeld ontvangen van ƒ 20,000.

Omtrent zijne gevangenneming verneemt men o. a. nog het volgende:

In zijn fort Ghounib op den kruin des bergs van dien naam als in een arendsnest teruggetrokken, had hij slechts 400 man, maar moedig en vastberaden, bij zich. Hij werd omsingeld; het kwam tot onderhandelingen, die tot niets leidden, en daarop werd tot den aanval besloten. De verdediging was even dapper als deze krachtig; *Schamyls* manschappen schenen in moed toe te nemen naarmate hun aantal verminderde, en toen de Russen tot hen waren doorgedrongen, waren de 400 man tot 30 verminderd, die echter met leeuwenmoed streden. Zij drongen tegen elkander aan als om hun opperhoofd achter eene borstwering van hunne ligchamen te beschutten, en stierven om zijn persoon den heldendood. Eindelijk gaf *Schamyl* zich over, toen nog slechts vier man in het leven waren gebleven.

KONSTANTINOPEL, 27 September.

Omtrent de zamenzwering verneemt men nader dat het aantal gearresteerden reeds ongeveer 800 bedraagt; dat het hoofd van het komplot een demis uit de provincie Bagdad is, die het oude Turksche rijk te gronde ziende gaan zich te Konstantinopel een aanhang maakte, en eene zamenzwering organiseerde ten doel hebbende: de arrestatie van den sultan, zijne vervallenverklaring door het volk, zijne verbanning. 70000 personen zou hij in het geheele rijk gedurende twee jaren voor zijn plan hebben gewonnen.

De strekking van het komplot is echter veranderd en volgens het programma zou het nu ten doel gehad hebben: 1. De algeheele afschaffing van de hatti-humaioum van 17. Febr. 1856; 2. de aftreding van het ministerie; 3. de betaling der achterstallige soldij en traktementen; 4. de abdikatie van den sultan; 5. de verheffing tot den troon van *Aziz Effendi*, zijn broeder, bij de oude partij zeer gezien. In geval van weigering zou de sultan met al de zijnen vermoord geworden zijn, even als ook de ministers, en de door hem opgerigte gebouwen vernield.

TURIJN, 2 Oktober.

De *Monitore di Bologna* deelt mede, dat de advokaat *Berni degli Antonii* de overeenkomst gevonden had in 1447 tusschen Bologna en paus *Nicolaas* V gesloten, en achtereenvolgens door 27 pausen geratificeerd. Bij die overeenkomsten wordt het anathema uitgesproken over al wie de regten zou krenken door hen aan Bologna toegekend. Tot de Fransche verovering in 1796 duurde die staat van zaken. In 1815 werd de Paus in het bezit van Bologna gesteld. De senatoren eischten hun regt krachtens de overeenkomst van 1447. *Pius VII* antwoordde niet te weigeren den keizer te geven, wat des keizers was, maar dat de oplossing van den minister *Gonsalvi* afhing.

De senatoren deden door den advokaat *Berni degli Antonii* een smeekschrift opmaken, waarin deze het stuk van 1447 aanhaalde, maar kardinaal *Gonsalvi* antwoordde hem: »Wee u, zoo gij dat stuk openbaar maakt; acht u gelukkig, dat, wegens uwe jicht, die u in uw armstoel gekluisterd houdt, men u niet naar den Engelenburg laat brengen om daar te sterven.

BERLIJN, 3 Oktober.

Men verzekert, dat de prins-regent, op voordragt van den heer *v. Schleinitz* er in heeft bewilligd, dat Pruissen bij den Bondsdag in de Keurhessische kwestie voor de grondwet van 1831 optrede.

De prins-regent zal eerst den 13 Okt. hier terugkeeren.

Te Hamm is eergisteren eene talrijke vergadering over de hervormings-kwestie gehouden, waarin men mede zich aan de Eisenacher verklaring heeft aangesloten.

KEULEN, 4 Oktober.

Reeds in den vroegen morgen had zich eene onafzienbare menigte ter bijwoning der plegtigheid van de opening van de Rijnbrug verzameld. Tegen 10 ure kwamen de prins-regent en prins *Frederik Wilhelm* met gevolg op de feestplaats aan, waar eene prachtig versierde tent was opgerigt. Na eene rede van den regeringsraad en den president der spoorwegdirektie, vatte de prins-regent het woord, en zeide: »Ik kan mijn leedgevoel niet onderdrukken, als ik bedenk dat de koning, die met zooveel liefde het grootsche plan om eene vaste brug over den Rijn te leggen opvatte en den grondsteen tot dat werk legde, niet heden het feest der voltooijing met ons viert. Naar Gods ondoorgrondelijke raadsbesluiten sta ik hier in zijne plaats, om het werk te voleinden dat hij begon.

»Ik dank allen, die tot de voltooijing hebben bijgedragen, en wien het door geestkracht gelukt is in zoo korten tijd een werk te maken, waartoe duizend jaren te vergeefs pogingen zijn gedaan. Dit spoedig slagen is een verblijdend gevolg van 's lands kracht en sterkte, die zich den doorluchten wil eens edelen konings gaarne ten dienste stelden.

»Dit werk is een wezenlijk Pruissisch werk, en daarom is ook het feest van heden, waardoor het gewijd zal worden, een Pruissisch feest. Het zal de provinciën aan deze en aan geene zijde des rijks zoo mogelijk voor altijd nog vaster verbinden. Het is echter niet alleen van belang voor Pruissen, maar voor gansch Duitschland, voor Europa, ja voor de wereld.

»Mogen alle verwachtingen, door deze stad, deze provincie, en het gehêele land er van gekoesterd, tot in het laatste nageslacht vervuld worden.

»Met dezen wensch wijd ik het werk door een hoerah op Zijne Majesteit den Koning, voor wien de almagtige alles ten beste moge wenden!

»Leve Z. M. de Koning!”

Hierop werd eene feestkantate gezongen en daarna een proeftogt over de brug gedaan, en ten vier ure vond een diner van 450 personen plaats. Des avonds waren een deel der stad, de brug, de naburige villas en de dom prachtig verlicht.

De Hannoversche regering, die, zoo als men weet, eene behoudende staatkunde toegedaan en dus tegen iedere wijziging in de bondsinstellingen is, gaat voort gestrenge maatregelen te nemen tegen ieder, die, van haar in meerdere of mindere mate afhankelijk, zich met de besluiten van Eisenach en Frankfort vereenigt. Zoo is een professor te Göttingen met afzetting bedreigd, terwijl andere burgers, die belang bij de gunst van het goevernement hebben, met het verlies dier gunst bedreigd zijn. Iets dergelijks, hoewel in minderen graad heeft ook in Hessen plaats. Aldaar evenwel zoo min als in Hannover, heeft deze handelwijs der regering tot nu toe de verwachte uitkomsten opgeleverd.

LONDEN, 3 Oktober.

De Europa is met tijdingen uit Nieuw-York tot den 22 Sept. aangekomen.

De Amerikaansche troepen op San Juan zijn vermeerderd en het eiland is versterkt.

De Engelsche admiraal heeft geweigerd op bevel van goeverneur *Douglas* de vijandelijkheden te beginnen. Hij heeft zijne vloot niet gezonden en verklaard, bevelen uit Engeland te zullen afwachten.

Het is thans definitief besloten, dat de Great Eastern niet naar Southampton zal vertrekken, maar te Weymouth, waar dit reuzenvaartuig thans ligt, zoo veel als noodig mogt zijn, hersteld zal worden, om het vervolgens naar Holyhead te brengen, ten einde het daarna, als deze proeftogt goed uitgevallen is, de reis naar Amerika te doen ondernemen. Passagiers zullen niet op den togt naar Holyhead aan boord worden genomen, maar de kommissie zal zich ambtswege aan boord bevinden, en van hare uitspraak zal het afhangen, of het vaartuig naar Amerika vertrekken en passagiers derwaarts opnemen zal. In het laatste geval zal het den 21. dezer van Holyhead zee kiezen. De proeftogt van Weymouth naar Holyhead zal den 8. dezer plaats hebben.

— *4 Okt.* Met. 5 pCt. 74.—; Nat. 79.10; Bank 890.—; Noord-Bahn akt. —; Credit Anst. 211.—; O-Fr. Spoorw.-akt. 262.—; Lomb. Venet. —; Nieuwe —; W. op Lond. 3 m. 12.—; G. 20.

PARIJS, 3 Oktober.

In onze havens worden de toerustingen voortgezet, bepaaldelijk met het oog op de Chineesche expeditie. Volgens een heden in omloop zijnd gerucht, zouden aan die expeditie geen linietroepen maar 15000 Zouaven deel nemen. De marine moet met die expeditie niet bijzonder zijn ingenomen, daar men de resultaten niet geëvenredigd verwacht te zien aan de opofferingen.

Volgens sommige bladen was *Sterbini*, oudminister van *Pius IX*, als Mazzinistisch agent uit Toskane verdreven. De *Diritto* bevat nu een schrijven waarin hij dit wederlegt, en zijne gehechtheid aan koning *Victor Emmanuel* betuigt. Hieruit blijkt, dat de oude republikeinen zich bij den koning aansluiten, sedert hij de vaan der nationaliteit heeft ontrold. Zelfs *Mazzini* maakt geen oppositie meer. Hij beweert echter, dat de koning het vraagstuk niet kan oplossen, omdat de naburige mogendheden niet willen toestaan, dat Sardinië vergroot worde, en de koning naar hen luistert. De revolutie, zegt *Mazzini*, kan alleen dan hare zaak zien zegevieren, als zij voor goed met het buitenland breekt.

Uit Modena meldt men, dat *Farini* den ouden dichter *Pietro Giannone*, een der beste Italiaansche poëten, die de zaak der onafhankelijkheid vele diensten heeft bewezen, een pensioen heeft toegekend van 3000 frs.

De keizer heeft zich alle plannen en teekeningen van het Suez-kanaal laten voorleggen, en daarbij veel belangstelling in de onderneming aan den dag gelegd. Men ontleent daaraan de hoop, dat de regering wel eens ernstige medewerking zou kunnen verleenen.

Dat de drukpersvrijheid niet alleen door de dagbladen maar ook door het publiek verlangd wordt, daarvan kon zich de regering overtuigen, toen Vrijdag avond in *Le Mariage de Figaro*, welk stuk in verscheidene geestige tiraden op de drukpersvrijheid zinspeelt het *»il n'y a que les petits esprits qui redoutent les petits écrits,”* herhaaldelijk met de uitbundigste toejuichingen werd begroet, terwijl het publiek om meer van zijne adhesie te doen blijken, drie malen opstond. De policie moest zelfs van hare pogingen, om de opgewondenheid te doen bedaren, afzien.

De generaal *Changarnier* is gister ochtend uit Brussel naar Parijs teruggekeerd, en zal, naar men meldt, weldra door den generaal *Bedeau* worden gevolgd.

Een diefstal en zijne treurige gevolgen baren hier veel opzien. In de vorige week stonden namelijk twee jonge meisjes van 18 en 15 jaren, *Corinna* en *Elisa*, voor het hof te regt, als beschuldigd eenige sieraden uit een winkel gestolen te hebben. De jeugdige diefeggen werden op hetzelfde oogenblik in hechtenis genomen, dat hun vader, een rijke spoorweg-spekulant, met eene som van 3 millioen frs. te huis kwam. Het geregtshof heeft de oudste zuster tot eene maand gevangenisstraf veroordeeld, terwijl het de verzachtende omstandigheden in aanmerking nam, dat *Corinna*, volgens het oordeel van den geneeskundige, met een zenuwlijden behebt was; de jongere zuster werd in vrijheid gesteld, omdat volgens art. 66 van het strafwetboek het geregt eene diefegge beneden 16 jaren aan hare familie teruggeven of tot 20jarigen leeftijd in arrest houden kan. De president van het hof las dit artikel voor. *Corinna* sprong op; toen zij van 20 jaren hoorde, meende de ongelukkige, dat hare zuster tot eene 20jarige gevangenisstraf veroordeeld was. Zij verviel in hevige stuiptrekkingen en schreeuwde onophoudelijk »twintig jaren.” Haar verdediger en haar vader voerden haar weg, en trachtten vruchteloos haar van hare dwaling te genezen. Zij is krankzinnig geworden, en een paar dagen later in dien toestand gestorven.

Uit Djeddah berigt men van den 21 Aug.: »De Marиout, stoomboot der Egyptische maatschappij Medjidie, is den 9 Julij op de kusten van Egypte, op ongeveer 90 mijlen van Suez, gestrand. Onder de schipbreukelingen bevond zich de prins *van Abyssinie*, broeder van koning *Negoussie*, die van zijne ambassade bij het hof van Frankrijk terugkeerde. Aan wal gekomen, wilde deze langs de kust zich naar Suez begeven, doch hij is door vermoeijenis en gebrek omgekomen. Zijn reisgenoot, een inlandsch priester, *Abba Emmaton Mariano* genaamd, heeft, na een moeijelijken togt, een kopthisch klooster bereikt, waar hij werd verpleegd; daarna zette hij de reis naar Suez voort.

— *4 Okt.* Rente op tijd 3 pCt. 69.70; Fr.-Oost Spw. 555.75; Sp. 1½ pCt. 34¼, 3 pCt. 44¼.

ADVERTENTIEN

*** Bevallen van twee welgeschapen *DOCHTERS*
M. M. VAN NIEKERKEN—VAN EIJCK.
5. October 1859.

*** Op den 30sten September 1859 overleed te Utrecht de Hoog Edel Gestrenge Heer Mr. PIETER RAS, President van het Hoog Militair Geregtshof, Kommandeur der Orden van den Nederlandschen Leeuw en van de Eikenkroon, diep betreurd door zijne kinderen, behuwd-kinderen en verdere betrekkingen.

Uit aller naam
G. H. G. R A S.

*** Heden overleed alhier, tot diepe droefheid van ons, van hare eenige Zuster en van hare overige betrekkingen, in den ouderdom van vier-en-zeventig jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Schoonmoeder, Vrouwe CORNELIA PETRONELLA VAN HEIJST, Weduwe den Heer JACOB JOHANNES SCHOT, in leven Predikant te Culenborg.

Utrecht, Dr. B. J. SCHOT.
1 October 1859. J. A. SCHOT, HUYGENS.

*** De ondergeteekende, zeer gevoelig zijnde voor de buitengewoon vele bewijzen van belangstelling, tijdens de langdurige ziekte, en het daarop volgend overlijden zijner dierbare Echtgenoote, zoo wel binnen als van buiten deze stad ondervonden, betuigt daarvoor langs dezen weg, ook mede namens zijne familie, zijnen hartelijken en welgemeenden dank.

Buiten de mogelijkheid gesteld, dit persoonlijk te kunnen doen, verzoekt de ondergeteekende zeer beleefdelijk, een ieder die hem in deze droevige omstandigheden zoo troostvol heeft ter zijde gestaan, deze zijne dankbetuiging, als bijzonder aan hem gerigt, wel te willen aannemen.

Utrecht, C. BAHNSEN,
5 Oct. 1859. Apotheker.

Vereeniging tot bevordering van Nuttige Kennis.

*** WOENSDAG 5 October **Algemeene Vergadering** des avonds ten 7½ uur.

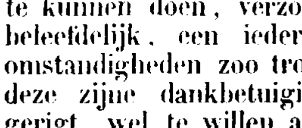

*** Men is voornemens om op Woensdag den 12. October 1859, des morgens ten 11 ure, in het Logement *de Vergulde Leeuw*, bewoond door *A. C. van der Kas*, te Woerden, in het openbaar te veilen en te verkoopen.

Eene HOFSTEDE, benevens eenige percelen WEI- en HOOILAND, staande en gelegen op Geestdorp, onder Woerden, te zamen groot 6 bunders, 26 roeden, 50 ellen, kadaster sectie A. Nos. 190 tot en met 199, 201 en 202, 211, 212, en 215, alsmede nog

Een perceel WEI- en HOOILAND, gelegen te Kamerik Houtdijken, groot 4 bunders, 70 roeden, 10 ellen, kadaster sectie D. No. 1 tot en met 7.

☞ Te aanvaarden: de Landerijen den 1 November 1859, alsmede de Stalling en de Kelderkeuken.

Alles breeder bij billetten omschreven en nadere inlichtingen te bekomen ten kantore van den Notaris S. LAGERWIJ, te Woerden.

*** Zaturdag, den 15den October 1859, ten 1 ure, zal te Utrecht, achter St. Pieter, F, 363, worden geveild de na te melden HOFSTEDE, onder Maartensdijk, in twee perceelen, eerst ieder afzonderlijk en daarna te zamen:

No. 1. Eene ruime Bouwmanswoning, van ouds genaamd »*de Hulk*," met twee afzonderlijke Woningen, Schuren, Berg, Erf, Laan, Tuin en Boomgaard, te zamen groot 41 roeden 60 ellen, in het dorp Maartensdijk, aan de zuidzijde van den Kerkweg, en No. 2. Ongeveer 16 bunders best Wei- en Bouwland, Bosch, Heide en Weg, nabij het perceel No. 1, aan de overzijde van den Kerkweg, strekkende van de Vaart tot aan de Hollandsche Rading.

Breeder bij billetten en nader onderrigt te bekomen ten kantoren van den Notaris VAN MEERLANT te Utrecht.

Gymnastie en Wapenzaal
OLYMPIA.

*** De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zijn **Avond Kursus** en **Privaat lessen** den 1 Nov. een aanvang zullen nemen, belanghebbenden worden verzocht zich voor 30 Oktober aan te melden. Kontributie voor de Avond Kursus is bepaald op *f* 6,00, zonder meer te rekenen van een Nov. tot 15 April 1859.

Utrecht, A. J. ABSPOEL,
Oktober 1859. Mr. der Akademische
Adres *Zwemschool.* Inrigtingen, enz.
Ingang tot de Zaal in de Zuilestraat.

*** Eene **Dienstbode**, van de P. G. oud 25 jaren, bedreven in het Kooken en genegen, om ook Huiswerk te doen, zoekt eene dienst als Meid-alleen in een klein gezin, of als Keukenmeid. Adres franco letter A Bureau der Utrechtsche Courant.

VERLOREN Gisteren.

*** Een **Gouden Kettingje**, waaraan een **Gouden Cachetje**, een **Sleuteltje** en een **Coralen Handje**, gaande van de Nieuwegracht door den Domtrans, Domsteeg, Oudkerkhof naar de Minderbroederstraat en terug. Degene, die het aan het bureau der Courant terug brengt zal eene goede belooning hebben.

*** Nu kan men voor 50 Cents in alle Boekwinkels bekomen; De 5e Druk van de

WONDERBARE AVONTUREN en ONTMOETINGEN van den Vrijheer van Munichhausen, op zijne reizen te water en te land, tot vermaak van jong en oud, op nieuw uitgegeven door FRANS CORNELIUS.

Prijs 50 Cents.

DE HOMOIOPATHISCHE GENEESWIJZE.
MEDEDEELINGEN
TOT VERSPREIDING VAN DE KENNIS DEZER METHODE,
ONDER MEDEWERKING VAN
verscheidene Binnen- en Buitenlandsche Geleerden,
BIJEENVERZAMELD DOOR
Dr. A. J. Gruber, Dr. F. W. O. Kallenbach en Dr. L. J. van Roijen,
Homoiopatische Geneesheeren te Rotterdam.

*** Dit Werk wordt uitgegeven in 4⁰. vellen van vier pag. De Inteekenaren ontvangen de vellen successivelijk naar mate zij uitkomen, doch nooit meer dan **26** in een jaar. Prijs *franco* door het geheele land **tien Cents per Vel.** Men abonneert zich bij alle Boekhandelaars, of bij den Uitgever **H. NIJGH** te *Rotterdam.*

Inhoud van Vel 1—6: Voorwoord. — Levensgeschiedenis van Hahnemann. — Homoiopathische Dieet. — Een geval van Heupontsteking. — Mededeeling van een niet-Geneeskundige. — De Homoiopathische geneesmiddelen. — Een langdurige maagziekte. — Longtering. — Eene oogziekte, — Ontdekking der Homoiopathie. — De zuigeling. — Chronische oogontsteking. — De grootte der giften. — Verstuiken van den voet. — Jicht-Asthma. — Langdurige diarrhee. — Wat kan een leek bij 't heerschen eener epidemie voor zich en de zijnen doen? I. Cholera. — Het opmaken van een ziekte-beeld.

*** **R. ZUURMOND** vertrekt op *Middelburg* en *Zeeland*, Zaturdag van de Kade bij de Weerd Barrière.

*** DE PILLEN VAN HOLLOWAY kunnen door *mannen* en *vrouwen* en op elken leeftijd gerustelijk genomen worden; derzelver werking is zacht maar bepaald en zeker. Daar zij in alle deelen des ligchaams doordringen, zoo dienen zij ter wegueming van elke ziekte, en bijzonderlijk voor lever- en maagkwalen, gal enz. Zij zuiveren volmaakt het ligchaam, en derzelver uitwerksel in gevallen van aandrang van het bloed naar het hoofd en borstkwalen kunnen niet genoeg worden gewaardeerd. Om kort te gaan, er zijn weinig ziekten en kwalen, die bij eenige volharding in het gebruik, aan derzelver weldadigen invloed kunnen weêrstaan.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85. *f* 20,95.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244. en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY'S etablissement.

*** Bij den Boekh. A. J. VAN HUFFEL te Utrecht, is op franco aanvraag verkrijgbaar:

TWEEDE Catalogus eener belangrijke Verzameling van Boeken, in verschillende vakken van wetenschap, welke tot de bijgevoegde prijzen te bekomen zijn.

*** B. DEKEMA te Utrecht heeft uitgegeven:

I. H. VAN BERKUM, **Schortinghuis en de vijf Nieten.** Eene bladzijde uit de geschiedenis van 't Kerkelijk leven in 1730—1750. . . . . *f* 2,50

II. ——————— **Avondmaalsroeping en Avondmaalszegen.** Een geschenk voor Lidmaten der Christelijke kerk en voor hen die het wenschen te worden. Gebonden in geheel linnen en verguld op sneê. Prijs. . . . . *f* 1,90

III. **Dorothea**, door de Schrijfster van Stille waters en de Cressy. 2 deelen, prijs *f* 4,00

IV. ANDERSEN, (H. C.) **Vertellingen en Sprokken**, 2e Druk met 16 Platen en Portret in Staal. Elegant gebonden met gouden stempels. Prijs. . . . . . . *f* 3,90

POËTISCHE WERKEN
van Mr. J. VAN LENNEP,
inhoudende:
het 1. en 2. deel der *Nederlandsche Legenden*, het Huis ter Leede en Adegild.

Deze nieuwe Serie zal bestaan uit 10 deelen, in denzelfden vorm en band als de ROMANTISCHE, en met uitvoerige Vignetten in Staal gegraveerd, à *f* 1,90 per deel, en bevatten:

de Nederlandsche Legenden Jacoba en Bertha, 2 dn., *de Strijd met Vlaanderen*, 2 dn., *Eduard van Gelre*, 2 dn., *Oorspronkelijke Poëzij*, *Vertalingen en Navolgingen*, alsmede *de Dramatische Werken*.

De groot 8⁰. Uitgave heeft gekost *f* 59.

MEN TEEKENT IN VOOR HET GEHEELE WERK, AFZONDERLIJKE DEELEN ZIJN NIET TE BEKOMEN.

☞ **Het 13e deel der Romantische Werken is verzonden.**

Namens de gezamentlijke Uitgevers,
M. WIJT & ZONEN.

*** Door S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven*, is heden uitgegeven en verzonden:

HET WEZENLIJKE
VAN DE
CHRISTELIJKE GODSDIENST.
VOORLEZINGEN
DOOR
Dr. F. P. J. SIBMACHER ZIJNEN,
Predikant te Middelburg.

Prijs *f* 1,80.

Hoofd-Inhoud: I. Godsdienstig gevoel en vormen van Godsdienst. II. De Christelijke Godsdienstvormen. III. De Noordsche volken en het Christendom. IV. De Noordsch-Christelijke Godsdienstvorm. V. De Noordsch-Christelijke Godsdienstvorm in zijne verdere ontwikkeling. VI. Vorm en wezen der Godsdienst van onzen tijd.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Okt.	Uren.	Wind- rigt.	kr.	Barom. bij 0⁰.	Ther F.	Afwijk. d. Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	Opmerkingen.
			N å.						
4	2	zo.	2.0	76..02	73.4	+ 14.8	0.77	0.	Helder.
	10	zzo.	0.0	61.45	62.2	+ 11.5	0.98	0.	Idem.
5	8	z.	0.5	61.45	61.0	. 8.8	0.89	0.	Idem.

PRIJZEN VAN KOEPONS EN LOSB. OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 23.90	Pruissische	*f* 35,—
Nat. Met. Coep. .	„ —,—	Spaansche.	„ —,—
Napelsche	„ —,—	Sp. Coep. per fr.	„ —,—
Div. Eng. in . . £	„ 11,62½	Hamb. Russen. .	„ 32,50
Eng. Russen . . .	„ 11,67½	Russ. in Zilv. R. .	„ 34,—
Fransche	„ 55,37½	Poolsche in fl. . .	„ 27,50
Belgische	„ 55,75	Dollars	„ 2,34

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 4 Oktober 1859.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	2½ pCt.		64⅛	64½	64⁷⁄₁₆
dito dito	3	„	77¼		
dito dito	4	„	98⅛	98⁵⁄₁₆	98³⁄₁₆
Amortisatie-Sindikaat.	3½	„	94¾		
Handelmaatschappij. .	4½	„	127½		
Oost-Indische Leening	4	„	97⅝		
SPANJE.					
Obligatien	1¾ pCt.		34		
Binnenl. Schuld. . . .	3	„	43⁹⁄₁₆	43¹¹⁄₁₆	43⅝
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	44⅞	44¹⁵⁄₁₆	
dito 1856/57	3	„	43⅜		
dito 1859	3	„	43⅞		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C⁰.*	5	„	104⅞	105	
Obligat. 1828 & 1829.	5	„	102¼	102⅜	
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	87		
Certifikaten 1840 . . .	4	„	83⁵⁄₁₆	83½	83⅜
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4	„	83¼	83½	83⁵⁄₁₆
„ „ N.	4	„	83⅜		
dito 5e Serie	5	„	92½		
dito 1855 6e Serie . .	5	„	100⅞		
POLEN.					
Obligatiën	4	pCt.	79½		
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	„	101¹³⁄₁₆		
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en C⁰.*	4	pCt.	52		
Oblig. Metaliek	5	pCt.	56¼	56½	56⁵⁄₁₆
Oblig. Rente Am.. . .	5	„	75	75⅛	75
dito dito Nat. 1854. .	5	„	61¹⁄₁₆	61⅜	61¹⁄₁₆
dito dito	2½	„	30	30¹⁄₁₆	
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855. .	1	„	15¼		
Venez. Oblig.	3	„	26⅞	27⅛	
Grenada, Oblig. . . .	3¼	„	16³⁄₁₆	16⁵⁄₁₆	
Mexiko, Obl.	3	„	21¾	21¹³⁄₁₆	
N-.Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	81⅝	81¾	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.